

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Filipa Skřivana v právní věci

žalobce: **O2 Czech Republic a.s.**
sídlem Za Brumlovkou 266/2, Praha
zastoupen JUDr. Ing. Petrem Přecechtělem, advokátem
sídlem Klimentská 1207/10, Praha

proti
žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**
sídlem třída Kpt. Jaroše 7, Brno

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, který měl spočívat ve vyřizování žádosti Mgr. Ing. Martina Lukáše, advokáta, ze dne 5.10.2020, o poskytnutí znaleckého posudku č. 3193-141/2018 znaleckého ústavu Grant Thornton Valuations, a.s., sídlem Jindřišská 16, Nové Město, Praha 1, podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a v postupu žalovaného při vyřizování dalších žádostí třetích osob podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, o poskytnutí jakékoli informace či dokumentu týkajících se správního řízení vedeného žalovaným pod sp.zn. S109/2011/DP nebo jiného s ním přímo souvisejícího řízení týkajícího se žalobce,

takto:

- I. Poskytnutí znaleckého posudku č. 3193-141/2018 znaleckého ústavu Grant Thornton Valuations, a.s., sídlem Jindřišská 16, Nové Město, Praha 1, Mgr. Ing. Martinu Lukášovi, advokátovi, na základě jeho žádosti ze dne 5.10.2020 podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, bylo nezákonné.
- II. Ve zbytku se žaloba zamítá.
- III. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 22 461 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Petra Přecechtěla, advokáta, BBH, advokátní kancelář, s.r.o., se sídlem Klimentská 1207/10, Praha 1.

Odůvodnění:**I. Vymezení věci**

1. Žalobce brojí proti nezákonnému zásahu spočívajícímu ve vyřizování žádosti Mgr. Ing. Martina Lukáše, advokáta, ze dne 5.10.2020, kterou požadoval poskytnutí znaleckého posudku č. 3193-141/2018 znaleckého ústavu Grant Thornton Valuations, a.s., sídlem Jindřišská 16, Nové Město, Praha 1, podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“).

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě shledává nezákonným postup žalovaného, který žalobce nevyrozuměl o tom, že byla podána žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., a nepřiznal žalobci v tomto řízení postavení dotčené osoby. Podle žalobce žalovaný pochybil i v tom, že na základě této žádosti poskytl žadateli o informace znalecký posudek, neboť ten obsahoval obchodní tajemství, které nebylo dostatečně odstraněno. Navíc žádost představovala obcházení institutu nahlížení do správního spisu podle § 38 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a poskytnutí posudku bylo vyloučeno podle § 11 odst. 3 a odst. 2 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb.
3. Žalobce se tedy domáhá toho, aby soud rozhodl, že žalovaný postupoval při vyřizování této žádosti v rozporu se zákonem, že poskytnutí znaleckého posudku na základě této žádosti bylo nezákonné a požaduje, aby soud žalovanému zakázal vyřizovat žádosti třetích osob podle zákona č. 106/1999 Sb. o poskytnutí jakékoli informace či dokumentu týkajících se správního řízení vedeného žalovaným pod sp.zn. S109/2011/DP nebo jiného s ním přímo souvisejícího řízení týkajícího se žalobce bez žalobce jako dotčené osoby, a aby o takových žádostech vedl správní řízení bez žalobce jako účastníka správního řízení. Žalobce rovněž požadoval, aby soud žalovanému nařídil, aby žalobci umožnil uplatňovat veškerá práva, která mu příslušné právní předpisy jako dotčené osobě nebo účastníku řízení přiznávají.
4. Na tomto procesním postoji setrval žalobce po celou dobu řízení před zdejšími soudem.

III. Obsah vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že předmětný znalecký posudek zadal k vypracování v rámci správního řízení ve věci možného zneužití dominantního postavení vedeného se žalobcem. Toto řízení bylo pravomocně ukončeno, aniž by bylo prokázáno, že žalobce porušil zákon. Jedná se tak o dokument, jehož pořízení bylo financováno z veřejných prostředků a jeho poskytnutí dle zákona č. 106/1999 Sb. tak nemůže být vyloučeno. K tomu odkazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 30.10.2014, sp.zn. 30 A 104/2012. Podle žalovaného byl obsah posudku

konzultován se žalobcem v původním správním řízení, v němž žalovaný ve spolupráci se žalobcem vymezil části posudku, které tvoří obchodní tajemství či jiné důvěrné informace. Podle žalovaného tak bylo nadbytečné, aby se žalobcem vymezoval důvěrné informace, které již byly vymezeny v rámci původního správního řízení. Důvěrné informace v posudku žalovaný anonymizoval a posudek žadateli poskytl.

6. Žalovaný navíc na základě žalobcova podání sdělil žalobci přípisem ze dne 11.12.2020, že byla podána žádost o poskytnutí informace (znaleckého posudku) a že žalovaný znalecký posudek žadateli (kterého uvedl) poskytne. To se také dne 17.12.2020 stalo. Podle žalovaného tak nebyl žalobce zbaven svých práv, jež by mu postavení dotčené osoby dle § 4 správního řádu přinášelo.
7. Žalovaný navrhuje, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta, a na tomto procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejší soudem.

IV. Posouzení věci

8. Nejprve se zdejší soud zabýval otázkou včasnosti žaloby.
9. Podle § 84 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), musí být žaloba podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo. V souladu s ustálenou judikaturou však objektivní ani subjektivní lhůta nezačne plynout, dokud nezákonný zásah trvá (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14.8.2014, sp.zn. 10 Afs 28/2014, a ze dne 19. 2. 2015, sp.zn. 1 As 151/2014). V posuzované věci je zásah spatřován ve vyřizování žádosti o informace ze dne 5.10.2020. Žalobce tvrdí, že žalovaný mu přípisem ze dne 11.12.2020 sdělil, že je vyřizována žádost o informaci ze dne 5.10.2020. To potvrdil i žalovaný ve svém vyjádření. Lhůta pro podání žaloby, která byla podána dne 22.1.2021, tak byla zachována.
10. Podle § 82 s.ř.s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
11. Podle § 87 odst. 2 věty první s.ř.s. soud rozsudkem určí, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem.
12. Zdejší soud se tedy zabýval důvodností podané žaloby. Mezi stranami je sporu o to, zda žalovaný informoval žalobce o podané žádosti o informace a o tom, že hodlá informaci poskytnout a umožnil mu vyjádřit se k takovému postupu.
13. Žalovaný uvádí, že na základě žalobcovy žádosti sdělil žalobci dne 11.12.2020, že žádost o informace byla podána. Rovněž namítá, že předmětem žádosti o informace byl znalecký posudek, který nechal žalovaný zpracovat v řízení o zneužití dominantního postavení žalobce a žalobce měl v tomto řízení možnost se k posudku i k obchodnímu tajemství v něm obsaženému vyjádřit.
14. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17.12.2014, č.j. 1 As 189/2014-50, či v rozsudku ze dne 30.6.2015, č.j. 7 As 49/2015-57, žalovaný je v rámci postupu ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb. povinen žalobce s přihlédnutím k § 4 odst. 4 správního řádu vyrozumět o tom, že požadovaná informace bude poskytnuta, aby se případně žalobce mohl k takovému postupu vyjádřit.
15. Pokud v daném případě žalovaný přípisem ze dne 11.12.2020 žalobci toliko sdělil, že dne 5.10.2020 (tedy před více než dvěma měsíci) byla podána žádost o informace, které hodlá vyhovět, aniž by umožnil žalobci se k poskytnutí informace vyjádřit (a informaci dne 17.12.2020

poskytl), rozhodně požadavek Nejvyššího správního soudu nesplnil. Žalobce totiž fakticky neměl možnost vyjádřit se k poskytnutí informace, která se ho týká, ani k tomu, zda informace obsahuje obchodní tajemství či jiné důvěrné informace. Žalobce se sice ve věci přípisem ze dne 14.12.2020 vyjádřil, avšak v tomto vyjádření mj. požadoval zaslání znaleckého posudku ve verzi, v jaké ho hodlá žalovaný žadateli o informace poskytnout, a avizoval, že se poté k poskytnutí posudku vyjádří. Žalovaný sice znalecký posudek žalobci dne 17.12.2020 zaslal, aniž by však vyčkal žalobcova vyjádření, poskytl ho téhož dne žadateli o informace. Takový postup jistě žalobci jako dotčené osobě neumožňoval vyjádřit se k tomu, zda znalecký posudek, který hodlal žalovaný poskytnout žadateli o informace, obsahuje obchodní tajemství žalobce či jiné důvěrné informace či nikoli.

16. Jestliže žalovaný namítá, že tak žalobce mohl učinit v původním správním řízení (v řízení o zneužití dominantního postavení žalobce, v němž byl posudek vyhotoven), jistě s ním lze souhlasit. Na druhou stranu není možné souhlasit s tím, že takové vyjádření umožňuje žalovanému v řízení o žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb. neinformovat žalobce o tom, že je taková žádost podána a že jí žalovaný hodlá vyhovět. Je totiž jistě rozdíl v tom, pokud se žalobce (jehož se zpracovaný znalecký posudek týká) vyjadřuje k obsahu posudku z hlediska obchodního tajemství a důvěrných informací v řízení o zneužití dominantního postavení, a pokud tak činí v rámci řízení o žádosti cizího subjektu o informace. Zatímco v řízení o zneužití dominantního postavení je žalobce zpravidla jediným účastníkem a vedle žalovaného je to tedy zásadně toliko žalobce, kdo se může se znaleckým posudkem seznámit, v řízení o poskytnutí informace žádá o poskytnutí posudku osoba cizí (mnohdy žalobci neznámá, anebo naopak velice dobře známá – např. právě konkurent žalobce). V takovém případě je vždy třeba, aby žalobce dostal dostatečný prostor pro to, aby se mohl k poskytnutí informace vyjádřit - zejména z hlediska toho, zda tato informace neobsahuje obchodní tajemství žalobce či jiné důvěrné informace, a to bez ohledu na to, zda se jedná o dokument předložený v původním správním řízení přímo žalobcem nebo o dokument, který v tomto řízení nechal vyhotovit žalovaný. V daném případě navíc žalobce namítá, že sice v původním správním řízení probíhala komunikace mezi žalobcem a žalovaným ohledně obchodního tajemství, ta však byla ukončena s tím, že v případě zpřístupnění části správního spisu třetím osobám, bude moci žalobce provést ještě závěrečnou kontrolu vyznačení obchodního tajemství. To se však před poskytnutím znaleckého posudku nestalo.
17. Žalovaný tedy měl žalobce o podání žádosti a o tom, že hodlá žádosti vyhovět, informovat a žalobci dát dostatečný prostor k vyjádření k tomu, zda znalecký posudek, který žalovaný hodlala poskytnout, obsahuje obchodní tajemství žalobce či jiné důvěrné informace. Takový postup nemůže nahradit možnost žalobce se k požadovanému dokumentu vyjádřit v předchozím správním řízení. Je tedy třeba uzavřít, že se žalovaný v řízení o žádosti o poskytnutí informace dopustil žalobcem namítané nezákonnosti, neboť žalobci nepřiznal v tomto řízení postavení dotčené osoby.
18. V důsledku toho je pak třeba souhlasit se žalobcem, že žalovaný pochybil, pokud na základě této žádosti poskytl žadateli o informace znalecký posudek. K tomuto závěru však soud dospívá, aniž by posuzoval, zda předmětný znalecký posudek ve znění, jak byl žalovaným poskytnut, obsahoval obchodní tajemství žalobce či jiné důvěrné informace či nikoli, neboť k takovému posouzení by byl soud oprávněn toliko tehdy, pokud by žalobce v rámci správního řízení o poskytnutí informace určité informace jako obchodní tajemství označil a žalovaný by byl názoru opačného. Pokud žalovaný nedal žalobci prostor k tomu, aby se před poskytnutím znaleckého posudku vyjádřil, zda tento posudek obsahuje obchodní tajemství žalobce či jiné důvěrné informace, je třeba uzavřít, že žalovaný pochybil, jestliže znalecký posudek poskytl.
19. Nelze však souhlasit se žalobcem, že znalecký posudek neměl být poskytnut vůbec, neboť se na něho vztahují výjimky podle § 11 odst. 2 písm. a) a odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb.

20. Podle § 11 odst. 2 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. povinný subjekt informaci neposkytne, pokud jde o informaci vzniklou bez použití veřejných prostředků, která byla předána osobou, již takovou povinnost zákon neukládá, pokud nesdělila, že s poskytnutím informace souhlasí.
21. Podle § 11 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. informace, které získal povinný subjekt od třetí osoby při plnění úkolů v rámci kontrolní, dozorové, dohledové nebo obdobné činnosti prováděné na základě zvláštního právního předpisu, podle kterého se na ně vztahuje povinnost mlčenlivosti anebo jiný postup chránící je před zveřejněním nebo zneužitím, se neposkytují. Povinný subjekt poskytne pouze ty informace, které při plnění těchto úkolů vznikly jeho činností.
22. Podle § 9 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. pokud je požadovaná informace obchodním tajemstvím, povinný subjekt ji neposkytne.
23. V daném případě nelze souhlasit s tím, že by znalecký posudek vznikl bez použití veřejných prostředků. Naopak, jeho vyhotovení bylo zadáno žalovaným v rámci správního řízení a je tedy zřejmé, že žalovaný také posudek z veřejných prostředků hradil. Nelze souhlasit ani s tím, že celý znalecký posudek je informací ve smyslu § 11 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., tj. informací které získal povinný subjekt od třetí osoby při plnění úkolů v rámci kontrolní, dozorové, dohledové nebo obdobné činnosti prováděné na základě zvláštního právního předpisu, podle kterého se na ně vztahuje povinnost mlčenlivosti anebo jiný postup chránící je před zveřejněním nebo zneužitím. Byť by část informací v posudku obsažených bylo možno pod citovanou normu zahrnout, jistě se nejedná o znalecký posudek celý. Žalovaný tedy nemohl odmítnout poskytnutí celého znaleckého posudku, nýbrž po jeho řádné anonymizaci (aby se poskytnutí posudku nedostávalo do rozporu s citovanými ustanoveními zákona č. 106/1999 Sb.) a po té, co žalobce s anonymizovanou verzí posudku seznámí a umožní mu se k ní vyjádřit, mohl anonymizovaný znalecký posudek poskytnout. To však neučinil, a proto nelze dospět k jinému závěru, než že poskytnutí znaleckého posudku bylo nezákonným zásahem.
24. Pokud jde o námitku, že žádost o informace měla být posouzena jako žádost o nahlížení do správního spisu, tak v tom soud se žalobcem souhlasit nemůže. Judikatura Nejvyššího správního soudu dovodila, že přestože § 38 správního řádu upravující problematiku nahlížení do správního spisu lze v obecné rovině podřadit pod pojem „zvláštní zákon“ ve smyslu § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., s tím, že nahlížení do spisu dle § 38 správního řádu je komplexně upraveným specifickým postupem poskytování informací, je nutné rozlišovat mezi poskytováním blíže neurčeného (žadatelem nekonkretizovaného) okruhu informací a poskytováním konkrétních informací specifikovaných v žádosti; první kategorie spadá pod režim § 38 správního řádu, v druhém případě se postupuje dle zákona č. 106/1999 Sb. (rozsudky Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 51/2009-106 a č.j. 3 As 193/2014-37, či rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23.1.2019, č.j. 31 A 69/2014-41). V nyní projednávané věci žadatel žádal o jeden konkrétní dokument (posudek) ze správního spisu a postup podle zákona č. 106/1999 Sb. byl na místě.
25. Zdejší soud tedy dospěl k závěru, že žalovaný při vyřizování žádosti o informace pochybil a znalecký posudek bez toho, aby se žalobce k jeho obsahu mohl vyjádřit, poskytnout neměl; došlo tak k nezákonnému zásahu do žalobcových práv a žaloba na ochranu před takovým zásahem byla v této části podána důvodně.
26. Pokud se žalobce v části I. petitu návrhu domáhal toho, aby soud deklaroval, že nezákonným zásahem byl i samotný postup žalovaného vůči žalobci spočívající ve vyřizování žádosti Mgr. Ing. Martina Lukáše, advokáta, ze dne 5.10.2020, nemohl mu soud vyhovět. Byť žalovaný při vyřizování žádosti nezákonně postupoval, nebyl takový postup samostatným nezákonným zásahem, nýbrž se projevil právě v poskytnutí znaleckého posudku. Až tím byl totiž žalobce dotčen ve svých právech. V této části tedy byla žaloba nedůvodná a soud ji podle § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítl.

27. Žalobce v části II. petitu návrhu požadoval též to, aby bylo žalovanému zakázáno vyřizovat žádosti třetích osob podle zákona č. 106/1999 Sb. o poskytnutí jakékoli informace či dokumentu týkajících se správního řízení vedeného žalovaným pod sp.zn. S109/2011/DP nebo jiného s ním přímo souvisejícího řízení týkajícího se žalobce bez žalobce jako dotčené osoby a aby o takových žádostech vedl správní řízení bez žalobce jako účastníka řízení a domáhal se, aby soud nařídil žalovanému, aby žalobci umožnil uplatňovat veškerá práva, která mu příslušné právní předpisy přiznávají jako dotčené osobě nebo účastníkovi řízení. V této části žaloby však zdejší soud žalobci nevyhověl a žalobu podle § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítl; takový požadavek jde totiž nad rámec nyní posuzované žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného. Tímto zásahem totiž je postup při vyřizování žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb. podané Mgr. Ing. Martinem Lukášem dne 5.10.2020; toliko takový zásah může zdejší soud posuzovat a ve vztahu k tomuto zásahu opatření činit. Požadavku žalobce, který se vztahuje k jiným blíže nedefinovaným žádostem, které by v budoucnu mohly být podány, tak nemohl zdejší soud vyhovět. Pokud je žalobci známo již konkrétní řízení o další žádosti o informace, v němž žalovaný podle názoru žalobce nepostupuje v souladu se zákonem, nic mu nebrání podat proti takovému postupu novou žalobu proti nezákonnému zásahu.

V. Náklady řízení

28. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s.ř.s., podle něhož platí, že, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce považuje zdejší soud za úspěšného ve věci (žalovaný se dopustil nezákonného zásahu při vyřizování žádosti o informace), a proto mu náleží právo na náhradu nákladů řízení.
29. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady za zaplacený soudní poplatek za žalobu (2 000 Kč), dále náklady právního zastoupení za čtyři úkony právní služby po 3 100 Kč spočívající v převzetí a přípravě zastoupení, sepsání žaloby, sepsání repliky a účasti u jednání (§ 11 odst. 1 písm. a/, d/ a g/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu), společně se čtyřmi režijními paušály po 300 Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky). Dále vznikly žalobci náklady na cestovné a ztrátu času ze sídla žalobcova zástupce k jednání soudu a zpět (Praha – Brno – Praha; 420 Km) osobním automobilem s průměrnou spotřebou 5,8 l/100 km a cenou motorové nafty 27,20 Kč za litr; za cestovné tedy žalobci náleží 662,59 Kč (za palivo), 1 848 Kč (jako základní náhrada) a 800 Kč za ztrátu času na cestě, podle § 157 odst. 4 písm. b) a § 158 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, vyhlášky č. 589/2020 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad a § 14 advokátního tarifu. Zmíněné částky (kromě zaplaceného soudního poplatku) byly navýšeny o DPH, neboť advokát doložil, že je plátcem DPH. Celkem se tedy jedná o 22 461 Kč, které je žalovaný povinen zaplatit k rukám zástupce žalobce ve stanovené lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 11.3.2021

Petr Šebek v.r.
předseda senátu